

Vantaan valtuustokauden strategian 2018-2021 väliarviointi

VD/10427/02.01.02.04/2017

RV/MR/HY-L

Vantaan valtuustokauden strategia vuosille 2018–2021 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 11.12.2017. Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista.

Kuntalain mukaan strategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa ja strategiassa tulee määritellä sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Strategian väliarvioinnin tarkoituksena on strategian etenemisen seuranta valtuustokauden puolivälissä, sekä oleellisista toimintaympäristön muutoksista johtuvien päivitysten tekeminen. Loppuarviointi tehdään vuonna 2022.

Vantaan seuraava valtuustokauden strategia valmistellaan pääosin vuoden 2021 aikana. Uusi valtuusto aloittaa 1.6.2021, joten luottamushenkilövalmistelu ja -käsittely tapahtuvat syksyllä 2021. Uusi strategia tulee voimaan 1.1.2022.

Väliarvioinnin eteneminen

Väliarvioinnin pohjaksi Vantaan kaupunki teetti alkuvuodesta 2020 strategian ulkoisen auditoinnin. Auditointia hyödynnetään väliarvioinnin lisäksi myös seuraavan valtuustokauden strategian valmistelussa.

Auditoinnissa arvioitiin visio, strategian tavoitteisto, mittaristo ja strategiatekstit sekä niiden väliset suhteet. Tämän lisäksi auditointi sisälsi vertailun neljän vastaavan eurooppalaisen kaupungin strategiaan. Auditoinnin tulokset esiteltiin valtuustolle seminaarissa 14.8.2020.

Strategian tavoitteiden edistyminen raportoidaan väliarvioinnin yhteydessä 31.12.2019 tilanteen mukaisena. Vallitseva koronatilanne on siirtänyt väliarvioinnin käsittelyn keväältä syksylle 2020 ja aiheuttanut muutoksia strategian mittarien tavoitetasoihin. Väliarviointitarkastelua koskeva raportti esiteltiin valtuustoseminaarissa 14.8.2020, kuten myös muuttuneen toimintaympäristön vuoksi esitettävät muutokset strategian mittarien tavoitetasoihin. Raportti on esityslistan liitteenä.

Väliarvioinnin valmistelua jatkettiin ryhmätöinä kaupunginvaltuuston seminaarissa 14.8.2020. Ryhmätöissä arvioitiin strategian onnistumisia ja keskusteltiin siitä, mihin strategian loppukaudella tulee keskittyä. Ryhmätyössä myös kerättiin ajankohtaisia teemoja seuraavan strategian valmistelun pohjaksi.

Kaupunginhallitus päätti 5.10.2020 § 11 palauttaa asian valmisteluun. Toteumatilanteen arviointia tarkennettiin viiden mittarin osalta (kaupunkikeskusten elinvoima, perheasuntojen määrä, kohtuuhintaisten valtion tukemien asuntojen määrä, vantaalaisten koulutustaso ja ammatillisen koulutuksen keskeyttäminen).

Valtuustokauden strategian edistymisen arviointi mittarien kautta

Strategian mittareista (yhteensä 76 kpl) arvioitiin toteutuvan täysin 43 prosenttia (33 kpl), osittain 26 prosenttia (20 kpl) ja 20 prosentin (15 kpl) osalta arvioitiin, etteivät ne toteudu lainkaan. Mittareista 11 prosentin (8 kpl) osalta arviointia ei voitu vielä tässä vaiheessa tehdä.

Turvaamme talouden tasapainon -painopistealueen mittareista arvioitiin toteutuvan täysin 60 prosenttia (6 kpl), osittain 30 prosenttia (3 kpl) ja ei lainkaan 10 prosenttia (1 kpl). Käyttötalouden menokasvu vuosina 2018–2019 on ollut keskimäärin 6,6 prosenttia vuosittain. Maanmyyntivoitot olivat vuonna 2019 16,3 milj. euroa. Vuosien 2018–2019 yhteenlaskettu maanmyyntivoitto oli 54,6 milj. euroa, valtuustokauden tavoitetasosta on toteutunut 45,4 prosenttia. Vuosien 2018 ja 2019 kaupungin investointien omarahoitusosuus on ollut 277 milj. euroa eli noin 55 prosenttia strategiakauden tavoitetasosta. Kaupungin lainasalkku hyötyi alhaisena jatkuneesta korkotasosta. Korkomenot alittivat v. 2019 selvästi budjetin ollen niukasti alle 2 milj. euroa. Kaupungin lainamäärä oli 897 miljoonaa euroa.

Tiivistämme kaupunkia lähiluontoa vaalien -painopistealueen mittareista arvioitiin toteutuvan täysin 43 prosenttia (6 kpl), osittain 21 prosenttia (3 kpl) ja ei lainkaan 29 prosenttia (4 kpl). Yhden mittarin osalta arviointia ei voitu vielä tässä vaiheessa tehdä. Kokonaispäästöt olivat 1,068 milj. ekv t CO₂/a (v. 2018). Kokonaispäästöt ovat vähentyneet 4 % (2017–2018). Yleiskaavaluonnos oli nähtävillä ja lausunnoilla. Luonnoksen pohjalta laadittiin vaikutusten arvioinnit. Yleiskaavaehdotus valmistui yleiskaavatoimikuntaan joulukuussa 2019. Joukkoliikenteen matkustajamäärät nousivat tavoitteen mukaisesti vuoden 2019 lopun tilanteeseen. Arkkitehtuuri- ja laatukilpailujen määrä on toteutunut suunnitellusti.

Lisäämme kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa -painopistealueen mittareista arvioitiin toteutuvan täysin 56 prosenttia (9 kpl), osittain 19 prosenttia (3 kpl), ei lainkaan 19 prosenttia (3 kpl) ja yhden mittarin osalta arviointia ei voitu vielä tässä vaiheessa tehdä. Perusopetuksen jälkeiseen jatkokoulutukseen sijoittuneiden prosenttiosuus oli vuonna 2019 98,8. Jokaiselle perusopetuksen päättäneelle mahdollistetaan jatkokoulutuspaikka. Variassa ammatillisen tutkinnon suorittaneiden työllistymisaste tutkinnon suoritusvuotta seuraavan vuoden lopussa on kehittynyt tavoitetason mukaisesti (64,2 %). Korkeakoulujen valintaperuste uudistuksen myötä jatko-opiskelu suoraan lukiokoulutuksen jälkeen on vähentynyt. Lukion päättäneistä (nuorten koulutus) jatkokoulutukseen samana vuonna päässeitä oli vuonna 2019 21,7 prosenttia. Nuorisotyöttömyys (Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä) ei puolestaan ole laskenut tavoitetason mukaisesti. Työpaikkojen määrä, uusien yritysten lukumäärä vuodessa ja osaamisintensiivisten työpaikkojen osuus kehittyivät tavoitteiden mukaisesti v. 2019 lopun tilanteeseen. Suurten kulttuuri- ja liikuntatapahtumien määrä kasvoi v. 2019 loppuun.

Edistämme asukkaiden hyvinvointia -painopistealueen mittareista arvioitiin toteutuvan täysin 35 prosenttia (8 kpl), osittain 30 prosenttia (7 kpl), ei lainkaan 22 prosenttia (5 kpl). Kolmen mittarin osalta arviointia ei voitu vielä tässä vaiheessa tehdä. Päivittäin tupakoivien osuus perusopetusikäisten ja toisen asteen opiskelijoiden keskuudessa on laskenut. Alkoholia liikaa käyttävien osuus on pienentynyt. Jotakin vähintään kerran viikossa harrastavien perusopetuksen oppilaiden ja toisen asteen opiskelijoiden osuus on kasvanut. Nuorista tehtyjen huoli-ilmoitusten määrä ei ole laskenut. Huoli-ilmoitukset tehdään kaikista toisen asteen koulutuksesta ilman jatkosuunnitelmia eronneista. Niiden 15–29-vuotiaiden vain peruskoulun suorittaneiden osuus saman ikäisistä, jotka eivät ole koulutuksessa, työssä, suorittamassa asevelvollisuutta /siviilipalveluksessa tai eläkkeellä ei ole laskenut.

Olemme edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä -painopistealueen mittareista arvioitiin toteutuvan täysin 43 prosenttia (3 kpl), kuten myös osittain, yhden mittarin osalta arviointia ei voitu vielä tässä vaiheessa tehdä. Vantaa on jatkanut toiminnan kustannustehokasta kehittämistä, ja osallistunut aktiivisesti suurten kaupunkien talous- ja toimintatietojen vertailutyöhön. Kuuden suurimman kaupungin kustannusvertailu keskeisissä palveluissa Vantaa on kärkijoukossa (sijat 1–3). Digitaalisten palvelujen asiointimäärät ja käyttöön otettujen uusien digitaalisten palveluiden lukumäärä ovat kasvaneet.

Johdamme uudistuen ja osallistuen -painopistealueen mittareista arvioitiin toteutuvan täysin 17 prosenttia (1 kpl), kuten myös osittain, ei lainkaan 33 prosenttia (2 kpl). Kahden mittarin osalta arviointia ei voitu vielä tässä vaiheessa tehdä. Sairauspoissaoloprosentti on laskenut lähtötasoon nähden (v. 2019: 4,35, v. 2016: 4,6). Oppimistyöpäivien määrä on kasvanut tavoitetason mukaisesti. Kunta 10 -mittarit: ei vaikutusmahdollisuuksia muutoksiin ja työyhteisötaidot eivät puolestaan ole vielä edenneet tavoitetasojen mukaisesti.

Muutosesitykset strategian mittarien vuodelle 2021 asetettuihin tavoitetasoihin

Muuttuneen toimintaympäristön vuoksi esitetään strategian mittarien vuodelle 2021 asetettuihin tavoitetasoihin muutoksia seuraavien mittarien osalta. Muutostarpeiden taustalla on mm. koronaepidemia. Muutokset ja uudet esitykset on merkitty liitteeseen 1 punaisella fontilla kunkin mittarin kohdalle:

- Käyttötalouden menokehitys
- Asukaskohtaiset kasvihuonekaasupäästöt (lähtötason tekninen korjaus)
- Työllisyystilanteeseen liittyvät mittarit
- Kansainväliset yritykset Aviapoliksen alueella (poistetaan, koska dataa ei ole saatavilla)
- Keskitettyjen tukipalvelujen henkilöstömäärä

Kaupunginhallitus 19.10.2020 § 12

Kaupunginjohtajan esitys:

päätetään esittää kaupunginvaltuustolle

- a) hyväksyttäväksi strategian väliarvioinnissa valtuustokauden strategiaan esitetyt muutokset, ja
- b) tiedoksi merkittäväksi valtuustokauden strategian 2018–2021 tavoitteiden mittarien raportin 30.12.2019.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

Valtuustokauden strategian 2018–2021 tavoitteiden mittarien raportti 30.12.2019, sisältää muutosesitykset mittarien tavoitetasoihin

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, puh. 043 824 9254, etunimi.sukunimi@vantaa.fi